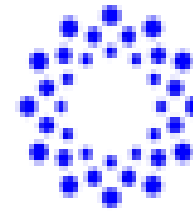

Kliima- ebaõiglus ja selle näiteid

**Peipsi
Koostöö
Keskus**

ESTDEV

From the people of Estonia

Peep Mardiste
2025

- Kliimamuutused juba toimuvad
- Kliimamuutuste mõju saab vähendada (aga seda ei saa vältida)
- Järgmise 50 aasta jooksul muutub maailm palju
- Peame õppima muutunud oludes elama

Ebaõiglus

?

Keskkonnaga seotud ebaõiglus

- Keskkonnast saadav kasu (loodusvarad, puhas õhk jne) ja keskkonnariskid võiks ideaalses maailmas jaotuda õiglaselt
- Kahjuks saavad tihti loodusvaradest kasu vähesed rikkad ja saastatud aladel peavad elama paljud vaesemad

Kliimaebaõiglus

?

Kliimaebaõigus

= kliimamuutuste ebavõrdne mõju kellegile

- Põhjustatud inimeste poolt teistele liikidele
- ohtlikud kliimamuutused on põhjustanud inimesed (kasutades fossiilkütuseid), loomaliigid kannatavad ebaõiglaselt
- paljud liigid ei kohane muutunud kliimaoludega ja surevad välja (umbes pooled meile teada liikidest on väljasuremisohus)

Kliimaebaõiglus

- Põhjustatud osade inimeste poolt teistele inimestele
- Kliimamuutustest ei jää keegi puutumata, kuid mõjud ja nende suurus on eri inimgruppidele ja eri kohtades erinev
 - Arenenud (rikkad) riigid arengumaadele (vaesematele riikidele). Kliimamuutused on algselt põhjustanud rikkad riigid (Euroopa, USA jt), aga esimesena hakkasid negatiivsete mõjude all kannatama vaesemad riigid (nt Vaikse ookeani väikesaared, Aafrika riigid jt)
 - Vanem põlvkond nooremale põlvkonnale
 - Jõukamad inimesed vaesematele

Kliimaebaõigluses kannatajate näiteid

- Erinevad looma- ja taimeliigid (peavad kolima või surevad välja)
- Teatud piirkondade elanikud
 - mere rannikul elavad (vesi tõuseb!)
 - kuuma kliimaga kohad (muutub väljakannatamatult kuumaks)
 - liustike vee tarbijad (liustikud sulavad ära, vesi saab otsa)
- Kuuma käes töötavad inimesed:
 - suvel kuumaga asfaldil või lagedal põllul, ehitajad jt
- Need, kelle äri kannatab muutuva kliima tõttu:
 - põllumehed (saak läheb hukka), kalurid (mõned kalaliigid kaovad)
 - metsakasvatajad (kahjurid söövad puud ära)
 - lume kasutajad (nt suusakeskused)
 - mererannas tegutsejad (rannad, hotellid?)